

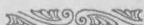
tako da smo se sledujoč navadili zapirati vrata za seboj . . .

Tako je naš Vlado živel na deželi. Ko smo odhajali, smo imeli vsi rosne oči, a Vlado je vse tolažil: »Z Bogom, na svidenje!« Prav kakor je slišal govoriti druge.

In čez zimo je pisala stara mati, da na deželi že vsi zopet težko pričakujejo svidenja. Dodala je tudi to, da je posebno deklam hudo po Vladu. Ko je bil namreč Vlado v hiši, je bil vedno on kriv, če se je kaj izgubilo; sedaj pa pada zopet vsa krivda nanje . . .

Mi smo odpisali, da bomo z veseljem zopet prišli ob počitnicah, samo med tem časom naj se pri stari materi vadijo v mazanju s potrpežljivostjo. kajti Vlado raste in z njim rasto tudi njegove muhe . . .

Maksimov.

Begunec Franjo.

Prve dni meseca septembra se je ustavil pred županovo hišo voz, ki je pripeljal s postaje kakih dvajset beguncev — Poljakov. Kopa vaških otrok in tudi nekaj radovednih ženic se je gnetlo okrog došlih tujcev. Bili so izmučeni. Strah, žalost in trpljenje se jim je čitalo z obrazov. Domači paglavci so obstopili dečka, ki je prišel z begunci. Bil je to trinajstletni Franjo, revček-pohabljenec, in kakor so pripovedovali begunci, je bil Franjo sirota. Stara ženica iz soseščine se ga je usmilila in ga dovedla s seboj. Oče je služil kot vojak cesarju in domovini. Matere svoje Franjo ni nikdar poznal. Umrla mu je v prvih njegovih detinskih dneh. In sedaj jo je moral zapustiti.

Tiho in otožno kot senca je lazil otrok za dobro starko. Od dne do dne je postajal potem otožnejši. Ubogi Franjo! Kako daleč si od očeta, ki ti je edini na svetu delil ljubezen in skrbel zate! Ni si iskal Franjo tovarišije med veselo vaško mladino. Posedal je najrajši sam, v hladnih jesenskih dneh in

Skrbna varihinja.

v mrzli zimi na veliki, topli peči samotne izbice, ki je bila odločena v bivališče starki in njemu. Kakor svetli biseri so se mu včasih utrinjale solze in tekle po bledih licih ter se končno izgubljale v blagu obnošenega suknjiča. V notranjem žepu je nosil svetinjico Matere božje, dragocen spomin očetov. Oče! Kako je zahrepenel Franjo po njegovi ljubezni, po njegovih lepih besedah in njegovi dobroti!

Jokaje se je zatapljal bolj in bolj v svojo nesrečo. V takih bridkih urah se mu je odpirala vedno večja rana v srcu in plamenček njega mladostne vedrosti je pojemał.

Minula je zima. Toplo pomladno solnce je razlivalo svoje blagodejne žarke po oživljeni naravi. Ure in ure je prebil Franjo na solncu in grel svoje mrazu drhteče ude. Proti nebu je upiral često svoje velike, potrpežljivo zroče oči. Iz njih je odsevalo hrepenenje po rešitvi. Da bi mogel k materi! . . .

Ali pa se mu je uprlo oko v daljavo. Strmel je tja, kakor bi od tamkaj imel priti čar in mu izpremeniti vso boleost v nekdanjo srečo ob očetu. »Oče!« . . . Sladak, radosten in ljubezni poln vzklik »oče« se mu je izvil tolikokrat z drhtečih ustnic. In Franjo je iztezal svoji veli ročici . . .

Otožnejši in še trudnejši je postajal z meseci. Mlado srcece se mu je krčilo in trgalo od hrepenenja in bolesti. In naposled ni mogel več vstati z bornega ležišča. Drobna prozorna roka je z vso močjo, krčevito stiskala svetinjico, ali pa so jo poljubljale blede ustnice. Tedaj mu je iz ličec izginila otožnost. Mir in vdanost se mu je zrcalila z obraza.

»Oče, — k materi!« Komaj slišno je šepetal. Kolika hrepeneča radost se je razlivala v teh besedah! Klic, k materi odhajajočega Franja — morda tudi klic očetu na bojnem polju umirajočemu?

Še smehlajaj krog usten in Franjevo trudno oko je ugasnilo . . .

Starka ob posteljci je sklonila glavo. Solze hvaležnosti, da je rešil ljubi Bog to nesrečno bitje, so ji tekle po velem licu.

Fr. Z—č.

